

Mgr. Miloš Mrázek

Nárok na pravdu a výzva náboženského pluralismu

Stav diskuse v současném křesťanství

Oponentský posudek disertační práce

Mgr. Miloš Mrázek přichází s vysoce kontroverzním tématem. Proti náboženskému exkluzivismu a jeho leckdy tragickým následkům se s naprostou samozřejmostí klade nedefinovaný soubor postojů označovaný jako pluralismus, u kterého je zřejmé, že pravdivost náboženských výpovědí relativizuje. A právě tuto samozřejmost autor práce zpochybnil. Věren dobré akademické tradici klade naléhavé otázky tam, kde se dosud problém neviděl. Autor má k dispozici i odpověď. Ví o možnostech *angažované účasti na náboženské pluralitě*, která oddanost objektivní pravdě nepodvrací a přesto zachovává vůči jiným pojetím křesťanství a vůči jiným náboženstvím respekt.

Práce trpí jistou metodologickou a oborovou dvojznačností. Název sám, anotace a víceméně i Úvod budí dojem, že účel práce je dokumentární, že jde o práci deskriptivní a komparativní, spíše tedy religionistickou. Text je však prostoupen apologetikou. Proti příznivému oceňování plurality a relativizaci věroučných tezí nejen jako další exemplum klade, ale i hájí absolutní závaznost pravdy Božího zjevení. Nikde v práci sice nebrání věroučné teze, ale tvoří pro jejich apologii předpolí. To by byl úkol spíše teologický. Zvláště by tak mohl být chápán tam, kde se připouští přemostění mezi filosofickým myšlením a vírou v podobě fundamentální teologie.

Přes tuto koncepční výtku je nutno ocenit autorovu důkladnost, široký rozhled, znalost stavu diskuse na toto téma ve světové diskusi v jemu dostupných jazycích, mimo češtinu explicitě v angličtině a řečtině a serióznost vůči protivníkovi, tam kde diskutuje, protože se vždy snaží opačný názor předložit korektně. To není tak běžné ani v akademickém prostředí, kde by to mělo být samozřejmé. Zvláštní příznivé

ocenění si zaslouží stavba práce. Je to jasný oblouk od formulace problému a ověřování předpokladů, k tvrzením a jejich zdůvodnění, od množství faktů k závěru. Snad jen závěr by nemusel být formulován tak skromně. Z úvah ve vlastní práci by plynula silnější vyjádření k tématu nároku na pravdu, než čteme.

Disertační práce Miloše Mrázka odpovídá očekávání svým rozsahem. Zacházení s prameny je pečlivé. Práce má všechny formální náležitosti. Nepodstatná výtka se týká neobvyklého členění bibliografického souhrnu na konci textu podle kapitol a podkapitol místo obvyklého abecedně tříděné veškeré literatury, členěné případně na primární a sekundární.

Doktorand prokázal znalost látky, schopnost kritické práce s prameny, myšlenkovou potenci, schopnost organizovat si vlastní práci. Lze tedy shrnout, že práce ukazuje jeho vědeckou způsobilost. Tím autor (spolu s příslušnými zkouškami) úspěšně završuje doktorské studium. Text opodstatňuje přiznání titulu *theologie doktor* (Th. D.) Mgr. Miloši Mrázkovi. Navrhuji práci přijmout k obhajobě, doporučuji autorovi, aby se při obhajobě vyjádřil ke koncepčnímu a oborovému zařazení práce. Doporučuji práci hodnotit ji jako vyhovující.

Práci hodnotil: doc. ThDr. Ivan Štampach